

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-és szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadókivitel:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 "
Negyedévre ———— 6 "
Egy hóra ———— 2 "
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 82. szám

Hétfő, április 9.

A béke.

— április 9.

Közel másfél éves politikai harc után fölvirradt erre a sokat zaklatott országra a béke.

A válság intézői most ugyiszólván az utolsó pillanatban végre belátták, hogy a meddő közjogi kérdésekért nem szabad az ország, a nép nagy érdekeit feláldozni, hanem békét kell teremteni, hogy megindulhasson a munka az ország fejlődésére, előhaladására és boldogítására.

Ellenállhatlan erővel tör elő ugyan a sóhaj, hogy hol lenne az ország, ha ez a pusztító politikai harc nem buzódott volna el mostanáig, de nem rekriminálunk most, hanem örvendezünk.

Örvendezünk, hogy most végre annyi szellemi és anyagi erő felszabadul a politikai harc átkos nyúgólól, örvendezünk, hogy megindulhat a békés munka, amelyre olyan igen igen nagy, minden egyéb kérdésnél fontosabb szüksége van hazánknak.

A válság megoldása kétségtelenül megfelel a politikai igazságnak. Kezdetül fogva, szinte nap-nap után újra és újra hangoztattuk, hogy a kormányzás joga és kötelessége a szövetséget baloldali pártokat, mint többséget illeti meg, mert a parlament hőviszonyainak megváltozása ezt a megoldást mutatja természetesen. És ez volt a felfogása kezdetül fogva báró Fejérváry Gézának is, aki számtalanszor hangoztatta, hogy amint nyilvánvalóvá lesz a lehetősége ennek a megoldásnak, a helyét nyomban átadja egy olyan kabinetnek, amelynek tagjai tárcáikat mint a többség politikai bizalmának exponensei vállalhatják.

Ma már Fejérváry Géza báró öszintességében nem kételkedik senki. A szövetséget pártok vezérei is elismerik ma az

ő intencióinak hazafiasságát, puritán becsületességét, amelylyel kezdetül fogva azon fáradozott, hogy a békét megteremtse s ennek megvalósulásában neki nem a legcsekélyebb része volt.

A béke megvan, most csak ennek gyakorlati érvényesítése van hátra, aminek folyamatát az ország érdekében mielőbb meg kell indítani.

Bizonyos átmenet az ingovány és a szilárd talaj között fizikailag természetes, de remélhető, hogy ezt mielőbb áthidalják, hogy állandóan megmaradhassunk a béke szilárd talaján s annak termékeny földjén mindnyájan egy akaratú, egyforma buzgósággal munkálkodhassunk az ország érdekében, hazánk előhaladásán és boldogításán.

A magyar iparért.

— A Tulipánkert Nagybecskereken. —

— április 9.

A felső kereskedelmi iskola hölgyekkel zeufolásiá megtelet dísztermben tartotta meg tegnap délután 5 órai kezdettel a nagybecskereki iparvédő egylet ülését, amelynek egyedüli célja az volt, hogy a magyar iparpártolás magasabb mozgalmában a város hölgyei is vegyék ki részüket, egy az iparvédő egylet keretében alakítandó női osztály útján.

Az eszma a tegnap megnyilatkozott érdeklődéstől itélve bízhetőleg a legszebb eredménnyel fog járni. Az összejövetelről a következőkben számolunk be tudósítónk:

Franz J. L., a nagybecskereki iparvédő mozgalom elnöke üdvözölte az ülésen megjelent hölgyeket. Rövid tájékoztást nyújt a megindított mozgalom jelentőségéről, apellál mindnyájunk hazaszeretetére, mert akiben ez az érzés megvan, az kötelességének is fogja tartani a magyar

ipar védelmét. Ezekben a szomorú időkben — ugymond — amikor szévezren hagyják itt az ősi rögöt, hogy idegen országokban keressék megélhetésük eszközeit, a magyar kezek készített iparcikkék pártolása kétszeres köteleességgé válik, hogy minél több ember jusson a fejlődő ipar útján kenyérkeresethez.

Dr. Várady Imre, az országszerter megindult iparvédő mozgalomban gazdasági ujjászületésünket látja. A társadalom lélektani motívumait fejtegeti s ha a közelmúlt időkben szerinte szükség volt a gyűlöltre mindaz ellen, ami idegen, úgy ma, mikor néhány órával ezelőtt a szerencsés béke révén jutott az ország, már nincsen szükség a szenvedélyességre, különösen a hölgyek részéről nem. Ne a német, az osztrák vagy bármely más külföldi gyártmány elleni gyűlölet vezessen bennünket ez akcióban, hanem a magyar ipar szeretete, a magyar ipar védelme. Szent meggyőződése, hogy föllépésünk sikerrel fog végződni s támogatja e meggyőződésében az a fordulat, amely beállott a politikában.

Herr Ödön szintén meg van győződve róla, hogy a tulipánkert eszméje nem szalmaláng, hanem állandó természetű.

Streitman Antal ajánlja, hogy a nagybecskereki iparvédő szövetséget keretében megalkítandó női osztály mielőbbi létesítése céljából egy szervező-bizottságot alakítsanak, mire a szervező-bizottságot következőleg alakították meg: Elnök: Mihálovics Ödön dr.-né; bizottsági tagok: Szalay Józsefné, a keresztyén jótékony nőegyesület elnöke, Kupuszárovics Olga, a szerb jótékony nőegyesület elnöke, Winter Katalin, az izr. jótékony nőegyesület elnöke, Zsiros Lajosné, Perisics Zoltánné dr.-né, Edelmán Ottóné, Kardos Samuné dr.-né, Dienszti Emilia, Messinger Karolina és Herr Anna.

Streitman Antal az alapszabályok rövid ismertetése után felhívja a közönség figyelmét a

A „TORONTÁL” tárcája.

Ebéd hét órakor.

(Előszoba: kifogástalan frakkba és térdig érő nadrágba öltözött inas fogadja Andelys grófot, aki nemrég lett huszonnégy esztendő és csak a napokban jött meg a vidékről, hogy elmerüljön a párisi élet árájába.)

Andelys: Már asztalnál ülnek?

Inas (gunyosan): Nem, uram, még nem.

Andelys: Annál jobb! (Elégedetten sóhaj fel, leveti felöltőjét, odaadja az inasnak, összenyomja klakkját, konstatálja, hogy keztyűi tiszták és bemeleg a szalonba, az inas kinyitván a szárnyas ajtót.) Mi az, senki sincs itt? (Jobbra-balra néz és meggyőződik róla, hogy csakugyan egyedül van.) Talán tévedtem. (Kiveszi a meghívót zsebéből és nézi.) Nem. A báróné azt írja, hogy február másodikán szívesen lát. Ebéd hét órakor. A bárónénál vagyok, február másodikika van, hét óra elmúlt egy perccel. A báróné nincs itt, se más vendég; nyilván ez megint valami párisi szokás. Pedig hogy siettettem a borbélyt és Irmával is szócánám volt. Azt mondta Irma, hogy ne siessek, még elég időm van, de nem akartam hinni, siettem. Kellemetlen szövtálasom volt és mikor elmentem, utánam kiáltotta, hogy számár. Ez ugyan nem igen bős megjegyzés, de úgy látszik, igazza volt Irmának, ő jobban ismeri a párisi szokásokat,

mint én. Bocsanatot is fogok tőle kérni és pedig egy gyűrű alakjában, már ugyanis olyan rég kíván egy új gyűrűt. (Busan vár. Percek telnek és mivel a várakozás unalmas, körüljár a teremben és nézegeti a parókás ósók kepeit. Végre megnyílik az ajtó és a háziasszony, Tournelle báróné megjelenik, kivágott estélyi ruhában.)

Báróné: Hogyan, gróf ur, ön már vár?

Andelys (ostobán): Ah, igen, igen, báróné.

Báróné: Kihajattam a Boisba. Gyönyörű idő volt, kissé tovább maradtam. Azután mig az ember felöltözik. Ah, párisban senki sem pontos.

Andelys: Még nem rég vagyok itt. Az idő gyorsan tel.

Báróné: Ah, pedig olyan lassan telik az idő... olyan borzasztó... Hogy vannak a szülei?

(Csevegni kezdenek, az óra fél nyolcat üt, egy vendég lép be.)

Báróné (a vendéghez): Ah kedves tábornok ur.

Tábornok: Nem vagyok pontatlan, báróné?

Báróné: Ah, dehogy, kedves tábornok, sőt ellenkezőleg, igen korán jött.

Tábornok: A meghívó hét órára szól.

Báróné: Igen, de hisz ön tudja, a párisiak...

Tábornok: A Boisban voltam, gyönyörű idő volt, alig tudtam rászanni magamat, hogy visszatérjek.

Báróné: A Boisban volt? Nem láttam.

Tábornok: Mellékutakon lovagoltam. Az ember fellelékzik, ha ilyen félreeső utakon jár...

... kevés ember...

(Az ajtó újból nyílik. Egy fiatal házaspár lép be.)

Fiatal házások (együtt): Nem jövünk nagyon későn?

Báróné: Ah dehogy. Derois külügyminiszter ur is vendégem. Úgy látszik, ma későn végződik a kamara ülése.

Tábornok: Nagyon fontos ülés. Öklökkel vitáznak a képviselők. Még soká lesz vege.

Báróné: Az istenért, tábornok ur, ne ejtsen kétségbe. Hány órakor fogunk akkor ebédelni?

Andelys (sötéten és álmodozva): Már nyolc óra és sajátságos, senkinek sem jutott eszébe, hogy tulajdonképpen ebédre hívták meg, senki sem panaszkodik, hogy éhes, senki sem ásitozik. Mintha már ebéd után volnánk. Talán ma nem is lesz ebéd, csak holnap. (Nagy sürgés-forgás támad, erősen hajporozott és festett hölgy lép be, ki, úgy látszik, elvből óhaj utolsó lenni.)

A kifestett szépség (a háziasszony felé sietve): Ah báróné, mennyire sajnálom, bizonyára az utolsó vagyok.

Báróné: Oh nem. Dehogy.

A kifestett szépség (boszusan): Ah! (Mentegetőzve.) Már rég itt lehetnék, de a szabónóm nem tartotta meg a szavát.

Ujdonságok érkeztek

női kabát és raglan 10 koronától, a legfinomabb párisi és angol modellig.

Kovács Gedeon

Telefon 141.

267a-14.7

helyi ipar támogatására is. Így megemlíti a torontali szerb vászonipart, melynek készítményei országos híreket s amelyek a nyári időszakban igen alkalmas ruhadarabokat szolgáltatnak, télen pedig a derék szerb szücs iparosaink készíttette mellénykéket ajánlja.

Dr. Mihálovits Ödönnek a maga és társai nevében köszönetet mond a bizalomért, amelylyel a szövetséget őket megtisztelte és ezzel Franz J. L. elnök buzdító zárószavaival az értekezlet véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-órától 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A fürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület olvasóhelyisége (Váraljai-utca 9. sz.). Nyitva mindennap délután 5 órától este 10-ig, vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig.

Április 14. Megyei közp. választmány ülése.

— **Virágvasárnap.** A róm. kath. egyház tegnap ünnepelte meg virágvasárnap ünnepét, a melyet annak emlékeztetere szentel, mikoron a Megváltó szamárháton vonult be Jeruzsálembe és virágözönnel fogadta a nép, hozsannát zengve neki. Ez alkalommal a nagybecskereki róm. kath. plébánia-templomban délelőtt 9 órakor Lobmayer Nándor segédlelkész magyar szentbeszédet mondott, melynek befejeztével fényes istentisztelet volt, amelyet barkaszentelés előzött meg, ezt pedig körmenet követte. Az ünnepi misét, amelyet tömeges számban hallgattak a hívők, tegnap Magyar Pál plébános tartotta fényes segédlettel. Délután 3 órakor ünnepi vacsernye és husvétii ájtatosság volt.

— **A közig. bizottság ülése.** Torontálvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével április havi rendes ülését. Az ülésről lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

— **Daniel Ferenc kormánybiztossága.** Mint a hivatalos lap közli, a belügyminiszter Daniel Ferenc torontálvármegyei közp. járási főszolgabíró Veszprém vármegyére adott kormánybiztosi megbízatása alól fölmentette.

— **Peszach.** A zsidóknál e hó 9-én este kezdődik a Peszach, vagyis a kenyérhagyó ünnep, mely nyolc napig tart és emlékezteti a hívőket

Báróné (bámuló hangon): Egyébként csodálatosan ügyes varrónő lehet. Ha szavát nem is tudja megtartani, de a ruhakészítéshez ért. Elragadó a ruhája.

A kifestett szépség: Oh édesem, mennyire boldoggá tesz. Most értékes csak nekem igazán ez a ruha.

(Egynegyed kilenc. A vendégek közt kártyákat osztanak, melyről ki-ki leolvashatja, hogy kit vezessen asztalhoz. A vendégek kezdik órájukat nézegetni. Néhány elkomolyodik és elfortorítja arcát. A levegők mögött a hölgyek ásítgatnak.)
Egy vendég: Mikor megyünk át az ebédlőbe?
Egy másik: Már egy órája ott kellene lennünk.
Még egy másik: Nevetséges divat, ennyi ideig várni. Tizenegykor reggeliztem, a gyomrom már visít, mint a malac.

Andelys (sötétben): Helyes. Az emberek már kezdenek mozogni. Ha meggondolom, hogy vidéken az emberek két órával előbb jönnek, mint a hogy hívják...

Báróné (a vendégekhez): Ó, olyan szerencsétlen vagyok, hogy eddig várakoztatam önöket, de a külügyminiszter ígéretet ide és úgy látszik, ma nem akar vege lenni a kamara ülésének. (E pillanatban egy szolga lép be és néhány szót sug a bárónénak.)
Báróné: Oh Istenem!
Vendégek: Mi történt?
Báróné: A miniszterium megbukott, a külügyminiszter nem jöhet.

Vendégek (egymás közt): S egy bukott miniszterre kellett háromnegyed kilencig várunk s miatta kelljen összesült-főt ebédet ennünk?
Andelys (elmékedve): Most már legalább tanultam valamit. Ezentúl, ha meghívnak, nem jövök korán, hanem... egyáltalában nem jövök el.

Auguste Germain.

arra, hogy 3219 év előtt elődeik lerázták rab-szolga láncukat és mint szabad emberek vonultak ki Egyiptom országából Niszán hó 14-én este 12 órakor. A hetedik napon atkelték a Vörös-tengeren eget rázó szabadság dal éneklése mellett.

A helybeli izraelita templomban a Peszach-ünnep alkalmával a délelőtti istentisztelet f. hó 10-én 1/10 órakor, 11-én pedig 10 órakor kezdődik.

— **Csekonics Endre gróf katonai alapítványa.** A magyar királyi honvéd Ludovika Akadémia és honvéd főreáliskolában a folyó évben betöltendő alapítványi helyek sorában néhány megyéknél belüli alapítvány-tulajdonos is előfordul. Mint értesülünk gróf Csekonics Endre v. b. t. t. részéről így egy honvéd főreáliskolai alapítványi hely szintén betöltésre kerül, melyre a gróf most is torontálmegyei ifjút óhajt bemutatni. Felhívjuk erre az érdeklődők figyelmét, hogy ott lehetőleg mielőbb jelentkezzenek.

— **Községek a kultúregyesületeknek.** Román-petrefő község hazafias képviselőtestülete határozatilag kimondta, hogy évi husz korona tagdíjjal rendes tagként belép a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesületbe. A derék község elhatározását bizonyára a vármegye többi községei is követni fogják.

— **A husvétii vakáció.** Nagy örömnapja volt tegnap a tanulóifjuság egyetemének, mert akkor kezdődött meg az a bizonyos várva-várt husvétii vakáció. A keresztényvilág fenséges ünnepén az előadások mindenütt szünetelnek, a könyvek csendben pihennek a láda fenekén, hogy majd csak husvét utáni szerdán, április 18-án kerüljenek ismét elő rejtekükből.

— **Nyilvános köszönet.** Gyárfás Ödön, az önkéntes tűzoltótestület pártoló tagja, a tűzoltótestület céljaira a tegnapi tüzeset alkalmából 100 koronát adományozott, mely adományért ezután is hálás köszönetet mond a tűzoltótestület parancsnoksága.

— **Jubileum.** Szép ünnepélyt rendeztek Óbékán a múlt héten lovag Guetmann Lajos jászágazgató tiszteletére, aki 50 éves szolgálati jubileumát ünnepelte. Fáklyásmenetet rendeztek, melyen részt vettek a község előjárói. A jászágazgatót Schlinger József üdvözölte szép beszédben, majd 36 terítéki fényes bankett volt, ahol az ünnepeltre először Micskey Vince főszolgabíró emelt poharat, majd több felköszöntő következett. A bankett során felolvasta Schlinger plébános az üdvözítő sürgönyöket, amelyeket Tallian Béla v. b. t. tanácsos, Rónay Jenő nyug. főispán, gróf Wimpfen Frigyes, Tallian Emil főszolgabíró, báró Bohus Lajos és még számosan intettek az ünnepelőhöz. Ezután átnyújtotta Óbékai község előjárósága az ünnepeltnek dispolgári oklevelét, amely alkalommal ismét számosan üdvözölték a jubiléust.

— **Eljegyzés.** Szonoppek János törökkanizsai elemi iskolai igazgató jegyet váltott Opreán Aurél törökkanizsai jegyző hájos és szeretetreméltó lányával.

— **A tűzoltóság szervezése.** Hadffy Károly főszolgabíró, úgy mint a nagyszentmiklósi önkéntes tűzoltótestületnek előke és mint főszolgabíró is körlevelet intézett a járásához tartozó községek előjáróságaihoz, amelyben — hivatkozással az idevágó törvényekre és rendeletekre — felszólítja őket a tűzoltóság szervezésére. Előírja, milyen felszerelés szükséges és hogyan nyerjen a legénység oktatást. A főszolgabíróknak terve járásában egy tűzoltószövetséget létrehozni egységes vezetés mellett és ennek központja Nagyszentmiklós lenne.

— **Kiss Ernő-szobor.** Kiss Ernő szobrára újabb a következő adományok folytak be:

Körjegyző Tompa 1 korona, Csenedörörs Nagyszalonta 436, Orosz Zoltán jegyző Kemner 238, Előjáróság Felsőméra 293, Székely Miklós közp. pénztáros Felsőrákos 230, Honvédgyalog-ezerd 3. zászlóalja Kézdivásárhely 5—, Adam Dénes Nagyalambfalva 290, Miklósvári járás főbírája 260, Bercebesi járás főbírája 2—, Zólyomvármegye alispánja 7—, Kozma Béla Eger —88, Alapítványi hivatal Budapest 640, Geley Imre Nagyalmás 460, Előjáróság Darány 5—, VI. csendőrkörület Zalaegerszeg 54—, Karabaszovics Vld igazg.-tanító Panosova 342, Adóhivatal Nagyszőlős 4980, Községi bíró Zateleka 2772, Főszolgabíró Rétság 650, Állami el. iskola igazg. Antalfalva —73, Schütz József igazg.-tanító Lovrin 530, Dr. Kiss Rezsőné Sepsiszentgyörgy 13—, Alispán, adóhivatal Segesvár 408, Körjegyző Barabás 1—, Deák Béla Geise 445, Biczkók Ferenc isk. igazgató Torontál-Torda 1006, Temesmegye adománya 9980, Községi jegyző Hunyád Dobra 750, Községi bíró Alsófalva 690, Hunyár kir. áll. isk. igazgató Nagyteremia 706, Bannerth Károly bányatanácsos Felsőbányán 270, Kulturművelődők Nagygyed 3—, Lukbíró Áron Székelyszentmiklósi 430, Hunyádmegye alispánja 1820, 6. honvédgyalog-ezerd 3. zászlóalja Szabadka 2360, Hajda Gé-

záné Budapest 12—, Szikszay Mihály főbíró Apagy 6—, Községi előjáróság Kiszombor 1550, Állomásfőnökség Budapest 110, Schweitzer Márton Tirol 390, Nagy Mártonné Stubnya 340, Községelőjáróság Tiszavas 2740, Községelőjáróság Péterréva 20—, Micskey Vincéné Törökkanizsa 23—, Micskey Vincéné Törökkanizsa 3246, Solyom Albertné Budapest 530, Erdős Mariska gyűjtése 370, Pénzügyigazgatóság Miskolc 8—, Pap Lajos j. számvevő Felső-Szvidnik 340, IV. kerület előjárósága Budapest 1250, Képosztafalui körjegyző 1—, Komárommegye adománya 50—, dr. Gyertyánffy Jenőné 50—, Brassó megye alisp. gyűjt. 2370, Községi bíró Jarunbina 578, Előjáróság Nyirbátor 2380, M. kir. állampénztár Szegzárd 11346, Debreczeny Balázná Kolozsvár 10—, Báró Daniel Ernőné gyűjtése 620—, Halmos Lajos áll. isk. igazgató Törökbecse 2546, Nyíró József Alvinc 470, Körjegyző Hernádvecsa 3—, Ev. ref. egyház Hajduszovát 2—, Körjegyző Szin 1023, Községi aljegyző Simánd 3 korona 10 fillér. Hozzaadva az eddig befolyt 31526 kor. 50 fillért, lesz összes adomány 33052 korona 86 fillér.

— **Tűz.** Tegnap délben a tomasováci-ut mentén levő Gyárfás és társa cég szeszgyárának szerűskertjében két nagy kazal széna égett el. A kazalokból kitűző hatalmas lángoszlopok természetesen nagy pánikot idéztek elő, mert a gyárban és a raktárakban elhelyezett szesz felrobbanásától lehetett tartani. A teljes felszereléssel kivonult tűzoltóság két órai megfeszített munka után lokalizálta a tüzet úgy, hogy már nem lehetett a veszedelemtől tartani. A cég mintegy 4000 koronányi kárt szenvedett. A tüz okát ez ideig még nem sikerült megállapítani, valószínűnek tartják azonban, hogy a szerűskert közvetlen közelében elhaladó vasutonál egy mozdonya hányt szikrákat a szénakazalra.

— **A gyilkos széngáz.** Mint Pancsováról írják, özv. Lestyán Julia 73 éves asszonyt lakásán széngáz ölte meg. Ágya előtt feküdt a kutyája, melyet szintén hasonló sors ért. A szerencsétlen véget ért öreg asszonyt hatóságilag felboncolták s kétséget kizáró módon megállapították a halál okát. A kutyát szintén felboncolták s itt is konstataáltak, hogy a széngáz ölte meg.

Gazdasági épületek vasbetonból. Igen érdekes terhelési próbát végzett a múlt héten a székesfővárosi tanács a Kulhanek féle vasbetonmenyezeten, az összes építési főhatóságok és szaktestületek élénk érdeklődése mellett. A próba fényesen igazolta a szerkezet hihetetlen teherbírást és kitűnő voltát. Mivel ezen menyezet-szerkezet a faszervezeteknél is olcsóbb, a gazdasági épületek belsőjében eddig alkalmazott tűzveszélyes fenyenezeteket alighanem teljesen ki fogja szorítani. Istállók, magtárak, gőzmezők és hasonló rendeltetésű épületekre ezen menyezet, mely alul-felül sük és felső sükja egyuttal a legkitűnőbb portlandcement padozatot képezi, valóban nélkülözhetetlen. Aki olcsó tűzbiztos, e mellett örökös épületet kíván, ne mulassza el a „Batonia” építési vállalathoz fordulni, melynek műszaki irodája (Budapest, V., Akadémia-utca 9.) minden irányban felvilágosítást nyújt. A vállalat a menyezetet lakóházaknál is sikeresen alkalmazza.

— **Gyűjtőgató gyermekek.** Popov Rankó szerbmuzeumi lakosnak Sztankov nevű 5 éves fia és Dimitrevics Vazul 4 éves fia a Popovok udvarán levő szalmát felgyújtották, mely csakhamar lángba borult. A tűz elpusztulással fenyegette az egész házat, de szerencsére a lakosság fáradozásának sikerült a nagyobb bajt megakadályozni s a tüzet eloltani.

— **Betegség elől a halálba.** Krumenacker Pal, az Eckstein-féle gőzmalom sok éven át működött vezető ispánja ma reggel 6 órakor lakásán egy hatultöltő vadászfegyverből kétszer egymásután szíven lötte magát és azonnal meghalt. A jözenéletű, derék embert gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba.

— **Lövés az ablakon át.** Mundru Jován románzászari lakos a napokban éjfél előtt Ola Nikolára, amikor az állítólag az asztalnál étkezett, az ablakon át rőtött. Nem sajnálta a lövést Kondán Jancu éjjeli őrtől sem, aki a lövés zajára elősietett. Szerencsére egyik lövés sem talált. A csendőrt Mundrut a kir. ügyészségnél följelentették, amely a vizsgálatot megindította.

— **Tűzek Gyérett.** Még a százaz nyár megelőzés messze van s máris egymásután jönnek a tüzekről szóló hírek. Így Gyérett legutóbb két tűz is volt. Előbb Freyer Mihálynak a határban levő 12 öl buzaszalmája és 6 öl pelyvéja gyuladt ki és leégett, utána pedig ugyancsak a gyéri határban Muth Mihálynak 21 öl buzaszalmája és 2 öl pelyvéjét pusztította el a tűz. A leégett kazlak biztosítva voltak.

Színház.

* **Három előadás.** A husvét szünet előtti három színházi előadást röviden össze lehet foglalni. Szombaton este a „Newyork szépe” ment, vasárnap délután „A peleskei nótárius, este pedig Strausz hagyatéka „A tavasz”. Mind a három előadás teit házak előtt folyt le s a közönség pompásan mulatott a darabok bohóságain. Szombaton és vasárnap este a Dentler-nővérek produkálták táncukat, amelyeket szintén élénk tetszéssel fogadott a közönség. (8—s.)

* **Husvét szünet a színházban.** A virágvasárnapi ugynevezett színészvásár a nagyhétre esőndet hoz a színházba. A társulat tagjainak jó része megváltik Polgártól, aki új erővel frissíti föl társulatát. A leghőzelebbi előadás husvétvasárnapján, április 15-ikén lesz.

TÁVIRATOK.

Az új kormány kinevezése.

— A helyzet. —

Az új kormány.

Budapest, április 9. (A „Torontál” ered. távirata.) A hivatalos „Budapesti Közlöny” mai rendkívüli kiadásában közli a királyi kéziratokat, amelyekkel a király az új kormányt kinevezi.

E szerint a király kinevezte:

Miniszterelnökké: Wekerle Sándort, akit egyúttal a pénzügyi, honvédelmi- és horvát miniszterium vezetésével is megbízott ideiglenesen.

Belügyminiszterre: Andrássy Gyula grófot.

Kereskedelemügyi miniszterre: Kossuth Ferencet.

Vallás- és közoktatási miniszterre: Apponyi Albert grófot.

Igazságügyi miniszterre: Polónyi Gézát.

Földmívelésügyi miniszterre: Darányi Ignácot.

Személye körüli miniszterre: Zichy Aladár grófot.

A Fejérváry-kormány fölmentése.

Budapest, április 9. (A „Torontál” ered. távirata.) A hivatalos lap egyben közli a Fejérváry-kormány fölmentését.

A fölmentő királyi kézirat igen meleg hangú és Vörös László, Kristóffy József, valamint Lányi Bertalan volt minisztereknek az első osztályú vaskorona rendet adományozta a király, azok a miniszterek pedig, akik eddig nem voltak titkos tanácsosok, a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot kapták.

A király a volt minisztereket ma délután fél két órakor fogadta bucsukihallgatáson.

Az új miniszterek hazaérkezése.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az új kormány tagjai ma déli 1 óra után érkeztek meg Bécsből Budapestre, a nyugoti pályaudvaron. Az új miniszterek érkezését a pályaudvaron roppant néptömeg várta. Megjelentek Szederkényi Nándor vezetésével a függetlenségi párt tagjai és számos küldöttség, testület zászlókkal. Mikor a vonat berobogott, negyed óráig tartó zugó éljenzés harsant föl s a tömeg annyira körülvette a vonatot, hogy a miniszterek jó ideig ki sem tudtak szállni.

A csecsemők testsulya máskülönbén teljes jólét mellett sem akar normális módon növekedni, dacára, hogy táplálékukat ügylőszük szívesen veszik. Ennek oka abban rejlik, hogy a gyermekek a sok tejet nem képesek teljesen kihasználni, úgy hogy csak a tejnek egy része szívódik fel a bélsatornába és a test felépülésére szolgál, míg a maradék súlyteher gyanánt működik. Kufeké gyermekliszt hozzákeverése által a tej könnyebben emészthetővé lesz, azonkívül a táperő a fehérje és sok által gyarapodva lesz és a testsúly normális módon a gyermekek jó fejlődése mellett emelkedik.

(3/B—3.2)

Wekerle Sándor miniszterelnök a szalonkocsi lépcsőjén állva fogadta az ovációt, miközben Szederkényi Nándor üdvözlő beszédet intézett hozzá.

Wekerle Sándor a kocsi lépcsőjéről válaszolt az üdvözlésre s beszédében azt mondta, hogy most az igazi demokrácia és az alkotmányos jogfolytonosság tartja bevonulását.

A közönség kérésére Kossuth Ferenc is beszélt röviden s azt hangoztatta, hogy ő az elveit beviszi a miniszteri székbe is s a szigorú alkotmányosság és törvényesség fogja vezetni minden tétét.

Apponyi Albert a tömeg kívánságára szintén szólt néhány szót, azt mondván, hogy most a harci kardot le kell tenni s a munka eszközét kell fölvenni.

Az új miniszterek azután folytonos éljenzések közben szálltak le a vonatról. A népkikarantálozó Wekerle kocsijából a lovakat, de azután Wekerle kérésére letettek erről. A miniszterek kocsijai csak nagynehezen tudtak kijutni a tömeg áradatából, amely azután az új kormány tagjainak távozásával lassan széteszlett.

Az új minisztereket már Pozsonyban is ünnepiesen fogadták, ahol a vármegyei és a városi hatóságok Bartal Aurél főispán vezetésével kivonultak a vasúthoz s itt Jankovics volt képviselő intézett hozzájuk üdvözlő beszédet, amire Wekerle és Kossuth válaszoltak.

Az új választások.

Budapest, április 9. (A „Torontál” ered. távirata.) A hivatalos lap mai rendkívüli kiadása közli a királynak a törvényhatóságokhoz és a városokhoz intézett leiratát, amelylyel tudatja, hogy az országgyűlést május 19-ikére egybehívja.

Közli egyben a hivatalos lap Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek a központi választmányokhoz intézett rendeletét, amelylyel a választások megkezdését április 29. és május 8-ika között elrendeli.

Királyi biztosok és főispánok fölmentése.

Budapest, április 9. (A „Torontál” ered. távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Rudnay Béla, Naszády, Vozáry, Sulyovszky Dezső és Nagy László királyi biztosokat, valamint Haller János és gróf Pongrácz Jenő főispánokat állásuktól felmenti.

A király Budapesten.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király Budapestre való érkezéséről bécsi jelentések azt mondják, hogy a király csak május közepén jön Budapestre, amikor az új országgyűlést megnyitja. A király ezáltal csak rövidebb ideig marad Budapesten azonban ezzel mintegy két hónapig lesz Budapesten egész udvarával.

A közmunkatanács új elnöke.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király báró Gromon Dezsőt a közmunkatanács elnökévé nevezte ki.

Az orosz események.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rigából sürgönyzik, ott tegnapelőtt nagyobb tömeg munkás össze-

tűzött a rendőrökkel. A rendőrök nem bírtak a munkásokkal, amire kozákok érkeztek. A munkások ezeknek is ellentálltak s csak erős küzdelem után tudták szétütni a kozákok a munkásokat. Két rendőr, 3 kozák és több munkás megsebesült.

A fumei sztrájk.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Fiuméből sürgönyzik, az ottani sztrájkoló hajómunkások ma reggel mind munkába léptek s így a sztrájk teljesen megszűnt.

A Vezuv működik.

Budapest, április 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Nápolyból sürgönyzik, a Vezuv kitörése egyre tart. A láva és hamueső kevés megszakítással folyton ömlik s a Vezuv lábánál fekvő községek nagy veszedelemben vannak. Két községből a lakosság már el is menekült, mert a láva a faluba ömlött s a hamueső türelhetlenné tette a levegőt.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1906. április 9.

A készárutüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	75	16.40	16.60	79	17.25	17.50
Pestvidéki	74	15.85	16.10	78	16.75	17.10
Bánsági	75	—	—	79	17.20	17.30
Bácskai	74	15.95	16.25	78	17.10	17.30
Szerbiai	76	—	—	—	—	—

Egyéb gabonaneműek			100 kilogr. ára	
			kor-tól	kor-ig
Rozs	elsődrendű	—	13.45	13.60
”	középmínőségű	—	13.58	13.40
Árpa	takarmányárú I. r.	—	14.20	14.40
”	másodrendű	—	14.40	14.20
Köles	—	—	—	—
Zab	elsődrendű	—	16.30	16.60
”	középmínőségű	—	16. —	16.30
Tengeri	belföldi új	—	13.35	13.55
”	román vagy bolgár	—	—	—
”	cinqnantin	—	—	—
Repce	káposzta	—	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, április 9. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak részben estek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	16.46	—
Buza (októberre)	16.42	—
Rozs (áprilisra)	13.32	—
Rozs (októberre)	13.36	—
Tengeri (májusra)	13.34	—
Zab (áprilisra)	15.70	—
Zab (októberre)	12.40	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1905. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsovárról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 5 óra 30 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 37 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 58 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módszról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsovárról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antaltaiva—Pancsova és Alibunarra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módszra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Bámulatos olcsó harisnyák.

370-10.5

Patent gyermek harisnyák

szám 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
párja krajcár 18 20 22 24 26 28 30 32 34 36

Női flor harisnyák a legújabb divatszineken. Párja csak **45 kr.**

Szines divat férfi harisnyák a legnagyobb választékban. Párja **40 kr.**

WÉHNER GYÖRGYNÉL Nagybecskerek.

Két butorozott

S Z O B A

kiadó

Deák Ferenc-utca 7. szám alatt.

(33-x.14)

769/1906. tlkvi szám.

410-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Königstädter testvérek és Berger Vilmos és fiai ujvidéki cég végrehajthatónak Zuban Mihályné, Rátkai Karolin tordai lakos végrehajtást szenvedő elleni 533 korona, illetve 239 korona 87 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén fekvő, a tordai 691. sz. tjkvben A. I. 1-3. soroz. 1-526/1/143., 1-526/1/1791. és 1-526/1/1816. hrszám alatt felvett 7 hold 800 négyszögöl szántó 2588 korona kikiáltási árban 1906. évi május hó 2. napján délelőtti 9 órakor Torda községében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Megjegyeztetvén, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális (maradvány) földek után járó váltságtartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a törökbecsei m. kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál, szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni s a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró, mint telekkönyvi irattárában és Torda községében megtekinthetők.

Törökbecse, 1906. évi január hó 25. napján. A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kopasz,
kir. járásbíró.

3344. tlkvi. szám. 1906.

398-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek

A nagybecskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gróf Harnoncourt Félix, mint kk. gróf Harnoncourt Mária Lujza, Félix és Alice törvényes képviselője románécskai lakos végrehajthatónak, Kadarján Jován mint Nagy György és Magda Örzse jogutóda románécskai lakos végrehajtást szenvedő elleni 1324 korona 42 fillér tőkekövetelés s jár. iránti ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Lukácsfalva községi 45. sz. tjkvben A. + 1-4. soroz. a. foglalt 163. hrsz. 45. öi. sz. ház és 220 négyszögöl területű beltelek, 241/112., 266/a/53. és 248/21 hrsz. 5 hold 747 négyszögöl területű ingatlanok 2410 kor. kikiáltási árban 1906. évi június hó 7-(hetedik)-nek d. e. 9 órájkor Lukácsfalva községében megrendelt nyilvános árverésen következő feltételek alatt fognak eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígértet senki sem tenne, az árverésre kifizetett bírtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 241 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-án jelölt óvadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. törvény-cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Nagybecskerek, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1906. évi március hó 27-ik napján.

Rektorisz,
kir. törvényszéki bíró.

Benó Testvérek

ezelőtt Kokits A. F.

divat- és rövidáru-kereskedése
„A pillangóhoz“

NAGYBECSKEREK.

Harisnyák, 351-25.7
keztüük,

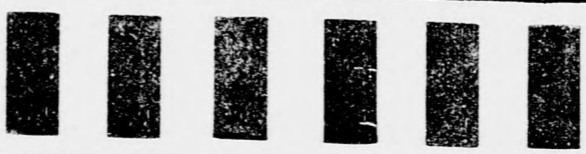
nyakkendők,

ingek és

„nyári játékok“ stb.

legnagyobb választékban.

Postai megrendelések pontosan
eszközöltetnek.

A nagybecskereki szolgabírószéktől.

2609. szám. 1906.

402-33

Pályázat.

Lemondás folytán, a klekki körorvosi állás — Klekki székhelyllyel — üresedésbe jövén, ennek betöltésére pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állásra pályázni óhajtanak, a magyar és német nyelven kívül a román nyelvet is szóval bírják, hogy felszerelt kérvényeiket f. évi május 10-én a nagybecskereki szolgabírósnál benyujtsák.

A körhöz tartozik: Klekki, Lázárföld, Jankahid és Magyarszentmihály község.

Javadalmazás évi 1600 korona, mely Klekki község pénztárából fizettetik ki, látogatási díj nappal 80 fillér, éjjel 1 korona 60 fillér, halottkémlés után 40 fillér és Klekki községben a szabályrendeletileg megállapított husszemle díjak.

A körorvosnak rendelkezésére áll Klekki községben 4 szoba és mellékhelyiségekből álló tisztességes lakás 1/2 hold házi kerttel.

Az orvos évi 180 korona laktört kötetes fizetni Klekki községnek.

Nagybecskerek, 1906. április hó 4-én.

Nagybecskereki szolgabírószék.

Szabad kézből

eladó

a melencei-utca 437. számú

háza

igen kedvező fizetési feltételek mellett.

Tulajdonos:

Nagybecskereki takarékpénztár.

(25-x.15)

618/II. szám. 1906.

400-3.3

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye alispánja folyó évi március hó 27-én 8273. sz. a. kelt rendeletével a közuti gőzhengerhez egy vizsgázott gépész alkalmazását az alábbi feltételek mellett engedélyezte.

Havi fizetés azon időre, mikor a gőzhenger működik 112 korona, ha pedig a gőzhenger nem működik, havi 72 korona utólagos havi részletekben.

Véglegesítés három havi próbaszolgálat után. Pályázni óhajtokat felhívom, hogy egy koronás bélyeggel ellátott és bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket legkésőbb folyó évi május hó 1-éig az alulírott hivatalhoz nyujtsák be.

Nagybecskerek, 1906. évi április hó 1-én.

Magy. kir. államéptészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,

királyi főmérnök.

Pályázat.

A rudnai körjegyzői hivatalba 851 kor. 24 fillér évi fizetéssel egy szakképzett írások azonnal beléphet.

A szerb és román nyelvek ismerete kívánatos.

Pályázatok a körjegyzőhöz intézendők.

(406-2.2)

Körjegyző

Hirdetések

felvételnek a

„TORONTÁI“ kiadóhivatalában.